

Nazwa zajęć: Podstawy ochrony informacji niejawnych			Basic rules of the protection of classified information		
Kierunek: Bezpieczeństwo narodowe				Obowiązuje od roku ak. 2020/2021	
Poziom: I st. licencjacki		Profil: Praktyczny		Grupa zajęć: Kierunkowe	
Semestr: 2	Forma zaliczenia: Z - zaliczenie na ocenę	Punkty ECTS: 3		Zajęcia do wyboru: Nie	Język zajęć: Polski
Forma zajęć i liczba godzin na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych:					
Wykład 30 / 16		Ćwiczenia 15 / 8		Suma godzin: 45 / 24	
Specjalność:					
Nazwiska osób odpowiedzialnych za zajęcia: dr inż. Grzegorz Świdzikowski					
Opis zajęć: Przedmiot "Podstawy ochrona i nformacji niejawnych" przeznaczony jest dla studentów kierunku bezpieczeństwo narodowe, którzy posiadają przynajmniej podstawową wiedzę w zakresie poszczególnych obszarów i aspektów bezpieczeństwa państwa. Celem przedmiotu jest wykształcenie umiejętności określania informacji niejawnych, przyznawania im klauzul tajności oraz znajomości uregulowań prawnych narodowych i międzynarodowych obowiązujących w Rzeczypospolitej Polskiej. Po ukończeniu przedmiotu studenci będą znać strukturę organizacyjną systemu ochrony informacji w Polsce oraz obowiązki i zadania poszczególnych organów wykonawczych tego systemu. Ułatwi to studentom samodzielne opracowywanie podstawowych dokumentów, które są w gestii pionu "Pełnomocnika ds. ochrony informacji niejawnych"					
Cele dydaktyczne:					
Kształcenie znajomości przepisów prawnych regulujących problematykę ochrony informacji niejawnych					
Przekazanie informacji na temat struktury systemu ochrony informacji niejawnych w Polsce oraz podstawowych typów wiadomości prawnie chronionych - w tym tajemnic zawodowych					
Rozwinięcie umiejętności stosowania w praktyce przepisów zawartych w aktach normatywnych w procesie organizacji, a następnie zabezpieczenia funkcjonowania systemu ochrony informacji niejawnych w jednostce organizacyjnej					
Kształtowanie kompetencji niezbędnych do samodzielnego wykonywania podstawowych czynności realizowanych przez pracowników pionu ochrony informacji niejawnych jednostki organizacyjnej, w której takie zadania są realizowane					
Metody dydaktyczne:				Metody oceniania:	
MP1	wykład informacyjny			MO1	kolokwium pisemne
MP2	praca ze źródłem elektronicznym			MO2	sprawozdanie z ćwiczeń
MP3	opis				
MC1	ćwiczenie praktyczne				
MS1	wykład problemowy				
MS2	metoda sytuacyjna				

ME1 | pokaz

Wykład

W1	Podstawowe pojęcia w obszarze ochrony informacji niejawnych i prawnie chronionych
W2	Kategorie informacji niejawnych
W3	Katalog instytucji i organizacji podlegających ustawie o ochronie informacji niejawnych
W4	System ochrony informacji niejawnych w RP
W5	Ochrona informacji niejawnych pochodzących z wymiany międzynarodowej
W6	Rola i zadania organów realizujących nadzór nad ochroną informacji niejawnych
W7	Rola i zadania pionu pełnomocnika ochrony informacji niejawnych
W8	Podstawowe zasady ochrony informacji niejawnych w jednostce organizacyjnej
W9	Szacowanie ryzyka w procesie ochrony informacji niejawnych
W10	Kancelaria tajna w jednostce organizacyjnej
W11	Dostęp do informacji niejawnych - poświadczenie bezpieczeństwa
W12	Ochrona informacji w systemach teleinformatycznych
W13	Atrybuty bezpieczeństwa informacji
W14	Ochrona kryptograficzna informacji
W15	Typy i rodzaje informacji prawnie chronionych
W16	Katalog tajemnic zawodowych
W17	Ochrona informacji w przedsiębiorstwie - uczciwa konkurencja
W18	Odpowiedzialność karna i służbowa za ujawnienie informacji niejawnych

Ćwiczenia

C1	Zasady przyznawania i oznaczania materiałów i dokumentów klauzulami tajności
C2	Dokumenty ewidencyjne kancelarii tajnej - przygotowanie do wysłania, transport i odbiór materiałów i dokumentów niejawnych
C3	Szacowanie ryzyka podstawą wyboru zastosowania środków bezpieczeństwa
C4	Struktura i zawartość merytoryczna planu ochrony jednostki organizacyjnej
C5	Sposoby postępowania z materiałami i dokumentami pochodzącymi z wymiany międzynarodowej
C6	Ankieta bezpieczeństwa osobowego - rodzaje postępowań sprawdzających oraz rodzaje szkoleń realizowanych w obszarze ochrony informacji niejawnych
C7	Dokumentacja bezpieczeństwa systemu teleinformatycznego - Szczególne Wymagania Bezpieczeństwa i Procedury Bezpiecznej Eksploatacji
C8	Kontrola stanu ochrony informacji niejawnych w jednostce organizacyjnej
C9	Tajemnice zawodowe – pojęcie, istota – wybrane przykłady
C10	Własność intelektualna oraz ochrona konkurencji

Literatura podstawowa

1	Hoc S., Ustawa o ochronie informacji niejawnych. Komentarz, Wydawnictwo LexisNexis, Warszawa 2010
2	Taradejna R., Taradejna M., Ochrona informacji w działalności gospodarczej, społecznej i zawodowej oraz w życiu prywatnym, Warszawa, 2004
3	Hoc S., Ochrona danych osobowych i informacji niejawnych, CH Beck, 2014

4 Sławomir Zalewski, Ochrona informacji niejawnych. Wybrane zagadnienia bezpieczeństwa osobowego, Wydawnictwo Naukowe Novum 2014
5 Anzel M., Czajka R. Poradnik Pełnomocnika Ochrony Informacji Niejawnych, Wyd. Oddział Pomorski ogólnopolskiego Stowarzyszenia Pełnomocników Ochrony IN, ISBN 83-89535-10-6, Gdańsk 2009

Literatura uzupełniająca

1 Dragoń W., Mąka D., Skawina M.: Jak chronić tajemnice, wyd. Bellona, Warszawa 2004
2 Szewc T., Publicznoprawna ochrona informacji, Warszawa 2007r.
3 Fajgielski P, Informacja w administracji publicznej : prawne aspekty gromadzenia, udostępniania i ochrony, Wrocław 2007
4 Dragoń W., Mąka D., Skawina M.: Jak chronić tajemnice, wyd. Bellona, Warszawa 2004
5 Szewc T., Publicznoprawna ochrona informacji, Warszawa 2007r.
6 Fajgielski P, Informacja w administracji publicznej : prawne aspekty gromadzenia, udostępniania i ochrony, Wrocław 2007

Źródła dodatkowe

1 Ustawa z dnia 5 08 2010 r.o ochronie informacji niejawnych
2 ROZPORZ Prezesa RM z dnia 22 12 2011 r. w sprawie sposobu oznaczania materiałów i umieszczania na nich klauzul tajności
3 ROZPORZ RM z dnia 7 12 2011 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania kancelarii tajnych oraz sposobu i trybu przetwarzania informacji niejawnych
4 ROZPORZ Prezesa RM z dnia 7 12 2011 r. w sprawie nadawania, przyjmowania, przewożenia, wydawania i ochrony materiałów zawierających informacje niejawne
5 ROZPORZ Prezesa RM z dnia 27 04 2011 r. w sprawie przygotowania i przeprowadzania kontroli stanu zabezpieczenia informacji niejawnych
6 ROZPORZ Prezesa RM z dnia 4 10 2011 r.w sprawie współdziałania Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego w zakresie wykonywania funkcji krajowej władzy bezpieczeństwa
7 Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 roku KK /Przestępstwa przeciwko ochronie informacji/
8 Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 maja 2012 roku w sprawie środków bezpieczeństwa fizycznego stosowanych do zabezpieczania informacji niejawnych
9 Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 19 grudnia 2013 roku w sprawie szczegółowych zadań pełnomocników ochrony w zakresie ochrony informacji niejawnych w jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych
10 Zalecenia dotyczące opracowania dokumentu Szczególnych Wymagań Bezpieczeństwa dla systemu teleinformatycznego - ABW
11 Wytyczne w sprawie postępowania z informacjami niejawnymi międzynarodowymi – ABW

Warunki zaliczenia

Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny z zaliczenia przedmiotu jest przyswojenie podstawowej wiedzy w zakresie struktury i zadań poszczególnych elementów systemu ochrony informacji niejawnej na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Nabycia kompetencji polegających na samodzielnym wykonywaniu zasadniczych czynności realizowanych przez pracowników pionu ochrony informacji w jednostce organizacyjnej

Przykłady pytań zaliczeniowych

Zdefiniuj pojęcie informacji niejawnej
Podaj i scharakteryzuj obowiązujące klauzule tajności
Określ rolę i zadania pionu pełnomocnika ochrony w jednostce organizacyjnej
Omów podstawowe funkcje i zadania realizowane przez kancelarie tajne
Wymień podstawowe treści, które muszą zostać zamieszczone w planie ochrony jednostki organizacyjnej

Co rozumiesz pod pojęciem dokumentacji bezpieczeństwa systemu teleinformatycznego
Zdefiniuj pojęcie tajemnicy zawodowej
Podaj przynajmniej 3 przykłady informacji określonych jako tajemnica zawodowa
Scharakteryzuj system ochrony informacji niejawnych w RP
Podaj podstawowe organy wchodzące w system ochrony informacji niejawnych
Kto pełni funkcję Krajowej Władzy Bezpieczeństwa w relacjach międzynarodowych

Obciążenie pracą studenta

Studia stacjonarne/niestacjonarne

Forma pracy studenta	Wykład		Ćwiczenia		Suma	
Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela	30 g	16 g	15 g	8 g	45 g	24 g
Zapoznanie się z literaturą przedmiotu	8 g	15 g	5 g	8 g	13 g	23 g
Przygotowanie się do zajęć	4 g	6 g	3 g	4 g	7 g	10 g
Przygotowanie się do kolokwium	3 g	6 g			3 g	6 g
Realizacja zadanych ćwiczeń i zadań			5 g	8 g	5 g	8 g
Przygotowanie sprawozdania z ćwiczeń			2 g	4 g	2 g	4 g
Przygotowanie projektu / pracy						
Przygotowanie się i udział w egzaminie						
	45 g	43 g	30 g	32 g	75 g	75 g

Efekty uczenia się	KEK	Treści kształcenia	Metody dydaktyczne	M. oceniania
Umie określić procedury i zasady obiegu informacji niejawnych i prawnie chronionych w relacjach wewnętrznych i zewnętrznych jednostki organizacyjnej	K_W03	W1-W4 C3-C8	MP1, MP2, MP3, MC1, MS1,MS2, ME1	MO1, MO2
Zna obowiązki i zadania osób funkcyjnych zapewniających właściwy poziom ochrony informacji niejawnych	K_W09	W12-W18	MP1, MP2, MP3, MS1,MS2, ME1	MO1
Potrafi realizować podstawowe zadania osób funkcyjnych pionu ochrony informacji niejawnych	K_U01	W4-W8	MP1, MP2, MP3, MS1,MS2, ME1	MO1
Umie stosować praktycznie zalecane rozwiązania w obszarze zapewnienia bezpieczeństwa informacji	K_U03	C1-C10	MC1, ME1	MO2
Potrafi w stopniu podstawowym realizować zadania różnych osób funkcyjnych pionu ochrony informacji niejawnych	K_K05	C1-C10	MC1, ME1	MO2

Umie reagować i przeciwdziałać zjawiskom negatywnym opierając się na doświadczeniu własnym i współpracowników	K_K07	W7-W9	MP1, MP2, MP3, MS1,MS2, ME1	MO1
---	-------	-------	-----------------------------	-----